

Gyventojų pajamų mokesčio lengvata mokantiems savanoriško pensijų kaupimo įmokas (deklaruojant 2007 m. ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamas)

Pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau - GPMĮ) 21 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatas, nuolatinis Lietuvos gyventojas iš savo metinių apmokestinamųjų pajamų gali atimti per mokestinį laikotarpį, t.y. per kalendorinius metus, savo, sutuoktinio bei iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis (iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia), naudai sumokėtas pensijų įmokas į pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) jiems analogiškų subjektų, veikiančių Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje, turimus pensijų fondus.

1. Kas gali pasinaudoti lengvata?

Lengvata gali pasinaudoti tik nuolatinis Lietuvos gyventojas, t.y. gyventojas, kuris:

- tą mokestinį laikotarpį Lietuvoje turi nuolatinę gyvenamąją vietą, arba
- kurio asmeninių, socialinių arba ekonominių interesų buvimo vieta tą mokestinį laikotarpį yra veikiau Lietuvoje negu užsienyje, arba
- kuris tą mokestinį laikotarpį Lietuvoje ištaisai arba su pertraukomis išbuvo 183 ar daugiau dienų.

2. Kieno naudai gali būti mokamos įmokos?

Nuolatinis Lietuvos gyventojas, norėdamas pasinaudoti lengvata, įmokas į pensijų fondus gali mokėti:

- savo paties;
- sutuoktinio;
- iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis (iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia), naudai.

Kai iki 18 metų ir vyresnis vaikas (įvaikis) tampa visiškai negalios invalidu einamaisiais metais, tai gyventojas iš savo pajamų gali atimti tas pensijų įmokas, kurias faktiškai sumokėjo nuo jo tapimo visiškai negalios invalidu datos.

3. Koks turi būti pensijų fondas, kad būtų galima pasinaudoti lengvata?

Kad būtų galima pasinaudoti lengvata, įmokos turi būti sumokėtos į savanorišką pensijų kaupimo fondą (t.y. III pakopos pensijų fondą).

4. Kur įsteigtiems pensijų fondams taikoma lengvata?

Lengvata taikoma:

- įmokoms, sumokėtoms į Lietuvos Respublikoje įsteigtus pensijų fondus;
- įmokoms, sumokėtoms į Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje įsteigtus ar kitaip organizuotus pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) jiems analogiškų subjektų turimus pensijų fondus.

Europos ekonominės erdvės valstybėms priklauso 27 Europos Sąjungos valstybės narės (Airija, Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Didžioji Britanija, Estija, Graikija, Ispanija, Italija, Kipras, Latvija, Lenkija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Portugalija,

Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Vengrija, Vokietija) ir Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija.

5. Ar taikoma lengvata gyventojams, mokantiems įmokas į Valstybinio socialinio draudimo fondą?

Nuolatiniams Lietuvos gyventojams, mokantiems įmokas į Valstybinio socialinio draudimo fondą (I pakopos pensijų fondas) arba kaupiantiems Valstybinio socialinio draudimo įmokų dalį kituose pensijų kaupimo fonduose (II pakopos pensijų fondas), lengvata netaikoma.

6. Kas gali įmokas į pensijų fondus atimti iš apmokestinamųjų pajamų?

Per kalendorinius metus sumokėtų įmokų į pensijų fondą sumą iš savo tų metų apmokestinamųjų pajamų gali atimti gyventojas, kuris faktiškai mokėjo įmokas į pensijų fondą, jei įmokų mokėjimo metu pensijų fondas ir asmenys, kurių naudai buvo mokamos įmokos, atitiko GPMĮ 21 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytus reikalavimus (žr. atsakymus į šio leidinio 2-4 klausimus).

7. Ar galima atimti visą sumokėtų įmokų sumą?

Bendra visų GPMĮ 21 straipsnyje nurodytų atimamų išlaidų (t.y. gyvybės draudimo įmokų, įmokų į pensijų fondus, mokėjimų už profesinį mokymą ar studijas, palūkanų už kreditą būstui įsigyti, asmeninio kompiuterio su programine įranga ir/ar interneto prieigos įrengimo išlaidų) suma negali būti didesnė kaip 25 proc. apmokestinamųjų pajamų, apskaičiuotų iš visų tą mokestinį laikotarpį gautų pajamų atėmus:

- metinį neapmokestinamąjį pajamų dydį (MNPD) ir metinį papildomą neapmokestinamąjį pajamų dydį (MPNPD);
- neapmokestinamąsias pajamas;
- pajamas iš veiklos pagal verslo liudijimą;
- leidžiamus atskaitymus, susijusius su individualios veiklos pajamų gavimu;
- per mokestinį laikotarpį parduoto ne individualios veiklos turto įsigijimo kainą ir su to turto pardavimu susijusias išlaidas.

8. Kaip pasinaudoti lengvata?

Gyventojas, norėdamas pasinaudoti lengvata, turi pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją ir prie jos pridėti priedo GPM305L formą „Gyventojų apmokestinamąsias pajamas mažinančios išlaidos“. Priedo GPM305L formos laukelyje L1 gyventojas nurodo kodą 4.

Deklaracijos ir jos priedų formos patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau - VMI prie FM) viršininko 2007 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. VA-72 „Dėl metinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM305 formos ir jos priedų užpildymo, pateikimo ir tikslinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr.123-5058).

Įsidėmėtina, kad priedo GPM305L formos L3 laukelyje gyventojas įrašo asmens, kurio naudai ar už kurį buvo sumokėtos įmokos į pensijų fondą, asmens kodą. Jei įmokas į pensijų fondą gyventojas moka savo naudai, jis L3 laukelio nepildo.

9. Kokiais dokumentais gali būti pagrįsti įmokų į pensijų fondus mokėjimai?

Pensijų fondų įmokų sumokėjimą patvirtinantys dokumentai:

- pensijos sutarties originalas arba kopija;
- įmokų sumokėjimą patvirtinantys dokumentai (kvitai, mokėjimo pavedimai ir pan.), turintys privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus;

- pensijų fondo išduotas laisvos formos dokumentas, patvirtinantis įmokų gavimą.

10. Ar reikia pateikti sumokėjimą patvirtinančius dokumentus kartu su deklaracija?

Ne, nereikia. Tačiau įmokų sumokėjimą patvirtinančių dokumentų originalus arba jų nuorašus, patvirtintus notarine tvarka, privaloma saugoti ne trumpiau kaip 10 metų po ataskaitinio mokestinio laikotarpio metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimo.

11. Kada reikia pateikti deklaraciją?

Metinę pajamų mokesčio deklaraciją reikia pateikti ne vėliau kaip iki kalendorinių metų, einančių po mokestinio laikotarpio, už kurį deklaracija yra teikiama, gegužės 1 dienos.

12. Kam ir kokiais būdais galima pateikti užpildytą deklaraciją?

Metinė pajamų mokesčio deklaracija ir jos priedai pateikiami gyvenamosios vietos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos teritoriniam skyriui (AVMI).

Užpildytą deklaraciją galima įmesti į AVMI patalpose esančią specialią dėžę, ją galima atsiųsti laišku AVMI arba VMI prie FM Deklaracijų tvarkymo skyriui (adresu: Neravų g. 8, Druskininkai, LT-66402), taip pat šią deklaraciją galima pateikti ir elektroniniu būdu VMI prie FM nustatyta tvarka.

Informaciją apie deklaracijų pildymą ir teikimą elektroniniu būdu galima rasti VMI prie FM interneto svetainėje (adresu deklaravimas.vmi.lt).

13. Papildoma informacija

Išsamią informaciją apie pensijų įmokas mokantiems asmenims taikomą lengvatą galima rasti GPMĮ 21 straipsnio komentare. Taip pat dėl konsultacijų galima kreiptis į savo gyvenamosios vietos apskrities valstybinę mokesčių inspekciją arba paskambinti nemokamu trumpuoju tel. nr. 1882 (Mokesčių informacijos skyrius).

Minėtą komentarą ir AVMI adresus galima rasti VMI prie FM interneto svetainėje (adresu: www.vmi.lt).